

SÁROSPATAKI

IFJUSÁGI KÖZLÖNY

XLIX. ÉVFOLYAM

Főszerkesztő :
ORBÁN JÓZSEF

Társzerkesztők :
Palumby Gyula, Konecz Sándor,
Dobos Zoltán, Ruszkay Endre.

Felelős szerkesztő :
HEGEDÜS IMRE

1934. MÁJUS—JUNIUS HÓ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL :
SÁROSPATAK
FŐISKOLA.

MEGJELENIK JULIUS ÉS
AUGUSZTUS HÓ KIVÉ-
TELÉVEL HAVONKÉNT.

ELŐFIZETÉS :
EGÉSZ ÉVRE 3 P
FÉL ÉVRE 1.50 P
EGYES SZÁM 30 FILL.

T A R T A L O M:

h. I.: Elnémult harangok. — Novotny Gyula:
A mi napjaink. — Komjáthy Sándor: Levél.
Német József: Tükör előtt. (A Lélek ereje.)
Hegedűs Imre: Gondolat-mozaik. — Kovács
István: Falu. (Faluszemlénáriumi munka.) —
Fűrjész István: Egyedül... — O. J.: Főiskolai
szépítő bizottság. — Biró Sándor: Ifjú öre-
gek. — Hegedűs Imre: Megyek. — Dr. Ker-
tész János: A szociographia tudománya. —
Orbán József: Az Evangélium minden népeké.
Ez évi Szerkesztőség: Utolsó számát... h. I.:
Könyvismertetés. Kedves Olvasóink! Híreink.

40 év óta áll fenn

id. Szepessy István
villanyerőre berendezett

Sárospatak legrégibb, legkedveltebb péküzlete!!!

Minden nap friss

Sütődéje

**péksütemények,
fehér és barna kenyerek.**

Fodrász-

és borbélymunkák

legpontosabban eszközöltetnek

Sárospatak,

☒ a Patikaközb. ☒

Dobozy István

*a diákság felkarolt borbély- és fodrász-
mesterének modern műtermében.*

**Szórakozni jól
és olcsón**

csak a

Comenius Mozgóban

lehet,

**mert állandóan a legjobb han-
gos filmek kerülnek műsorra.**

**Diákoknak
kedvezmény!**

**A
diákság
legolcsóbb
bevásárlási
forrása!**

**Illatszer, pipere és
divatáru cikkekben**

NEUMANN MÓR

ELNÉMULT HARANGOK.

Ökölbe merevült kézzel és összeszorított fogsorral olvastam el egykor Rákosi Viktor megrendítő regényét. Valami különös tehetetlenség és egykedvű beletörődöttség, még tovább valami narkotikus nemtörődömség házódik a regény háttérében. Nem hiszem, hogy van magyar ember, kinek ne szorulna össze az a kis hásdarab a keblében, mikor betüablakokon végignézi ezt a könyvbe szorított magyar tragédiát.

Elnémult Bod Péter harangja, elnémult Simándy prédikátor !

És alattomosan, szinte szemmel láthatólag húzódott felfelé gyilkos szemekkel a móc és özönlötte el a szép hegyekalját, álmában fojtotta meg a tehetetlen Simándy prédikátorokat és egyetlen metszéssel kivágta a magyar éreprédikátorok nyelvét, elnémította a szépszavú magyar harangokat.

És jött az átok ; végigütöttek a nyelvétől megfosztott harangokon egy kalapáccsal, hogy utolsó kondulásában zúgja-zengesse, bongja : Itt Magyarország volt 1920-ig.

Most nem regénybe merevítve, hanem a lihegő lázas életben, jelenünkben ismétlődik meg újra egy újabb magyar harang elnémulása. Épen a másik végén Magyarországnak.

Újra elnémult egy magyar harang !

Becsukták a magyar templomot és odaadták kulcsát egy mosolygó kígyó-fajzatnak, mely épúgy mint az oláh a másik oldalon, lassan kúszik felfelé a Dunántúl ősmagyar vidékein s szinte olyan állati vigyorgással markolja meg torkát az álmodó magyarnak és tépi ki nyelvét a némaságra kárhoztatott magyar harangoknak, mint a muliban az a másik náció.

Magyar Testvér ! hát ébredj !

Magyar Lelkészek ! hát ne aludjatok ! Hisz órállókul rendelt titeket az Isten s számon kéri majd akkor munkátok eredményét.

Jajj, hát nem tudjátok, mi történt Lengyelországgal ! Még egy második, utolsó Trianon ? Órizzen az Isten ! !

Az ősi magyar templom kulcsát odaadták a mohó és országéhes gögös „Kulturbund“-nak. És egy lépéssel realisabb lett a pángermán álmom. És kézzel foghatóbbá lesz a magyar öngyilkosság.

Magyarország, gyönyörű Hazánk! Hát szláv és germán osztozkodik és marakodik rajtad, mint éhes ebek a koncon! Hát hull a vég, a már, magyar Hazánk? Végelgyengülésben szenvedsz és jön a vég, a Halál?

De mi azt akarjuk hinni, hogy te csak beteg, nagy beteg, lázas beteg vagy, aki egy pillanatig elfelejtkezel magadról, de nem halálos a betegséged! Nézd, még fiaid fiatalok, izmosak, munkakedvtől duzzadnak, dolgozni akarnak!

Hazánk! nem vagy még te halálos beteg, csak súlyos beteg. Nézd, fiaid szeméből csurog a könny, torkukat fojtogatja a fájdalom!

Jajj! mi lesz itt? mi lesz itt?

Ámos válaszol: „Keressétek az Urat és élni fogtok!”

h. i.

A MI NAPJAINK.

Isten megsegítő kegyelméből már eljutottunk idáig, hogy sok tusakodás és mindent megpróbálás után közreadhatjuk eljövendő bensőséges napjaink: a teológus konferencia részletes programját. Előljáróként csak annyit jegyezzünk meg, hogy az egy-két ember által elvégezhető nagyobbik munkán túl vagyunk s most az a feladat következik, amelynek megoldásában és végzésében, a rendkívüli méretű érdeklődés után, irhatnám: azon keresztül minden pataki teológusnak részt kell venni, kinek-kinek az ő talentuma szerint. Mögöttünk tanárkarunk, egyházi és világi tekintélyes férfaink egész sora olyan ajándék fedezet, amely sok és jó munkások szorgoskodásai után csak konferenciánk szellemi valutáját emelheti. Munkások kellene tehát, önzetlen segítőtársak, mert vendéglátók leszünk, sőt többnek kell lennünk, mert akik hozzánk jönnek, igényekkel lépik át Alma Materünk kapuját. Mind-mind vinni akarnak tőlünk! Mit? Azt, amit közös munkával, fáradsággal összehordunk, vagy irhatnám így is: a pataki teológus-diákszellem tudásának és akarásának gyümölcseit.

Ezekután nézzük a megvalósulásra váró vázat: programot, részünkre: a felszervirozott feladatot:

JÚNIUS 22, PÉNTEK:

D. u. 3:40: A konferencia összes résztvevőinek érkezése. Ünnepélyes fogadtatás az állomáson, amely után hármassorokban bevonulunk a kollégium udvarára, ahol a személyre szóló „Tudnivalók” kiosztása után ki-ki elfoglalja szállását.

4:30: A konferencia megnyitása a Főiskola imatermében, melynek programja a következő:

1. Fenálló ének: CXXXV. zs. 1. v.

2. Nagy ének: CXXXIV zs.

3. Igét hirdet és imádkozik Novotny Gyula főtitkár.

4. Közének: 160 d. 4. v.

5. A konferenciát megnyitja s üdvözlő beszédet mond: Palumby Gyula elnök.

- 6. A konferencia üdvözlései.
- 7. Ady-Bathó: Az Úr érkezése. Énekli a sárospataki Kórus.
- 8. „A theológus képzés reformja“ címen előadást tart: Tamás Ferenc debreceni IV. é. th.
- 9. Hozzászólások.
- 10. Himnusz.
- 7:30: Közös vacsora a Mudrány-teremben.
- 8:30: Ünnepele a sárospataki nagyközönség számára az imateremben.

JÚNIUS 23, SZOMBAT:

- D. e. 7:30: Közös reggeli a Mudrány-teremben.
- 8:00: Csoportos bibliatanulmányozás a városi templomban. „Fogalmaink revíziója“ cím alatt a „szentség“ fogalmának felfejtése. Utána rövid közös áhítat.
- 9:30: Konferencia a főiskolai imateremben a következő programmal:
 - 1. „A lelkipásztor nemzetünk szolgálatában“ címen előadást tart Fülep Lajos zengővárkonyi lelkipásztor (Baranya).
 - 2. Hozzászólások. Szünet.
- 11:30: 3. „Hogyan tanul a jó pap holtig?“ címen előadást tart: Gyóry Elemér győri lelkipásztor.
- 4. Hozzászólások.
- D. u. 1:00: Közébed a Mudrány-teremben.
- 2:30: A Rákóczi-vár megtekintése.
- 3:30: A főiskolai nagykönyvtár megtekintése.
- 4:00: Egyéni program.
- 4:50: Indulás a Főiskola udvaráról, egy csoportban, zászlók alatt az állomásra.
- 6:51: Megérkezés Miskolcra. Az állomáson ünnepélyes fogadtatás. Indulás villamos-kocsikon a városba.
- 7:30: Közös vacsora a gyülekezeti teremben, mellyel a miskolci ref. Nőegylet látja vendégül a konferenciát.
- 8:50: Indulás a színházba.
- 9:00: Ünnepele, melynek programján egy előadás és a négy Kántus illetve Kórus szerepel. Magánházaknál elszállásolás. Előtte a gyülekezeti teremben szállásadókkal ismerkedés.

JÚNIUS 24, VASÁRNAP:

- Reggeli szállásadó helyeken.
- D. e. 8:00: Az Avas megtekintése. Felvonulás testületileg.
- 10:00: A Kossuth-utcai templomban ünnepélyes istentisztelet. Igét hirdet: dr. Vasady Béla theol. tanár. Ugyanakkor Miskolc és Vasgyár ref. templomaiban szeniorok fungálnak.
- 11:00: Konferencia a gyülekezeti teremben. Előadást tart: dr. Enyedy Andor miskolci ref. lelkipásztor „Izoláltság. Küzdelem a falusi és városi papság veszélyei ellen“ címen.
- 12:30: Közébed a polgári Kaszinó nagytermében, melyet a miskolci ref. egyház ad a konferencia tagjai tiszteletére.

- D. u. 2:15: Indulás a Szent Anna-térre.
 2:30: Indulás külön kisvonattal Lillafüredre.
 3:30: Megérkezés.
 3:30: A Palotaszálló, Taj és egyéb nevezetességek megtekintése.
 5:30: Uzsonna a Palotaszálló teraszán.
 6:30: Indulás külön kisvonattal Diósgyőrvasgyárba.
 7:15: Megérkezés.
 7:30: A konferencia pápai résztvevői Perecesre indulnak.
 8:00: Ünnepegy a vasgyári Kaszinó nagytermében, amelyen három énekkar ad hangversenyt kiegészítő műsor keretében.
 10:00: A Kaszinó éttermében közös vacsora, amelyet a vasgyári gyülekezet ad a konferencia tagjai tiszteletére.
 Vacsora után a gyülekezeti teremben közös szállás elkészített szalmán.

JÚNIUS 25, HÉTFŐ:

- D. e. 7:30: Közös fürdés a vasgyári fürdőben.
 8:30: Közös reggeli, mellyel a vasgyári Nőegylet látja vendégül a konferencia tagjait.
 9:00: Közös áhítat a vasgyári templomban. Végzi „Fogalmaink revíziója“ témakör keretében a „Szabadság“ cím alatt: Nádházy Bertalan diósgyőrvasgyári lelkipásztor.
 10:00: Állami gépgyár megtekintése.
 11:00: Indulás autóbuszokkal Aggtelekre.
 11:30: A sajtószentpéteri üveggyár megtekintése.
 12:00: Indulás.
 D. u. 1:00: Ebéd Putnokon a ref. hívek vendéglátásában.
 3:00: Rövid ünnepség a putnoki ref. templomban.
 4:00: Indulás.
 4:20: Érkezés Kelemérre. Tompa parochia megtekintése és az emléktábla megkoszorúzása.
 4:50: Indulás.
 6:00: Megérkezés Aggtelekre. Szállásfoglalás a 2 iskolában erre az alkalomra elkészített szálláson.
 7:30: Közös vacsora a barlangi vendéglő köröndjén.
 9:00: Közös áhítat a szabadban.

JÚNIUS 26, KEDD:

- D. e. 8:00: Közös reggeli.
 8:30: Közös áhítat a templomban, „Fogalmaink revíziója“ témakör keretében „Isten dicsősége a természetben“ címmel. Utána
 9:00: Szövevényi közgyűlés.
 10:30: A barlang megtekintése.
 D. u. 1:00: Közös ebéd (hideg) a barlangi csikóstanyán.
 4:00: A Jósvalfő-verestői kijáratnál kijövetel a barlangból.
 4:10: Indulás autóbuszokkal.
 6:00: Megérkezés Miskolc személypályaudvarra.

Akik Miskolcon szándékoznak tölteni az éjszakát, előzetes bejelentés esetén cca ötven filléres árban tudunk biztosítani éjjeli szállást az avasi turista szállóban.

A konferencia részvételi díja 2 pengő.

Minden szükséges felvilágosítást részletesen nyújt a konferencia prospektusa.

Isten Szent Lelke legyen velünk, hogy dicsőségét tudjuk szolgálni mindenkben!

Novotny Gyula.

LEVÉL.

DR. RÁCZ LAJOSNAK KÜLDI KOMJÁTHY SÁNDOR.

Budapest, 1934 május 14.

Kedves Barátom, Lajos!

A diákjaid lapjából értesültem, hogy május 15-ikétől kezdve te is *hetvenkedsz*. Engedd, hogy én is sorakozhassam azok közé a tisztelőid közé, akik téged e napon sietnek üdvözölni. Kívánom igaz baráti szívből, hogy azt a hasznos munkálódást, amit hosszas tanári pályádon kifejtettél, hasonló kitartással és lelkesedéssel folytathasd még soká, élted végéig. Némely Istentől kiválasztottaknak megadatik ugyanis az a boldogító szerencse, hogy míg szemüket le nem hunyják örökre, agyuk fáradhatatlanul munkálkodik. Mint Radácsié is. A tied is eleddig. Adja Isten, hogy a prófétai korban is ugyanaz a rugalmas elme maradhass, aki mostanáig is voltál.

Üdvözlésemmel kapcsolatban szeretnék veled valami nagyon komoly, a te élethivatásodba vágó dologról értekezni. Kérlek, hallgass meg és érts meg. Még akkor is igyekezz megérteni, ha ab ovo velem egyet nem érthetnél.

Én a papi hivatás mai teljesítményét kielégítőnek nem találom. Még akkor olyannak találtam már, amikor magam is azon a pályán indultam el. Egyben azonban igazat kell adnunk VII. Gergelynek, hogy ki e pályára adja fejét, az nem a magáé elsősorban, hanem hivéé.

A lelkész egyházának atyja, gondozója, népe bűjének-bajának orvoslója. Csakhogy ez a megállapítás könnyen üres malaszt maradhat, ha tartalommal ki nem töltjük.

Az az atyai gond, mely az elmúlt időkben lekipásztorainkra nehezült, ma megszázszorozódott. A reformáció praedicatorainak a királyi udvarokban székelő reakcióval gyűlt meg a bajuk. Ma egy más reakció ott gubbaszt a paraszt udvarában láthatatlanul, mint valami gyógyíthatatlan malária belopakodik a szívekbe, elüli a belső részeket s nincsen szer, amivel azt onnan kiirtani lehetne. Urrá lett népünkön, mint valami lappangó kór. Járványként ragad át egyik egyedről a másikra s akit egyszer legyűrt, lázálomba ejti, kivel beszélni se lehet többé a gyógyítás módjairól. Aki pedig próbálkozik vele, azt a beteg halálos ellenséggé tekint s nem a betegség ellen védekezik, hanem a doktor ellen. Hisz a láz neki édes

álmokat okoz. Telepáthia lepi meg. Magát a jövőben gazdagnak, hatalmasnak, előkelőnek látja, paradicsomi állapotba jutottnak, ahol a gyűlölt munkát a munkaadó végzi s ő a munkaadó. Megrészszegek ettől a boldogító látványtól, többé kijózanodni nem akar s észre se veszi, hogy a munkakerülés deliriuma testét, lelkét elsorvasztja.

Már pedig ennek a bajnak, ennek a rákfenének nincs más doktora, mint a pap és tanító. — A közigazgatás szervei? — Azok a nép ősi ellenségei. Legalább szemükben az. De meg idejük sincs a közigazgatás vezetőinek, hogy a lelkileprásokhoz házról házra eljárjanak. A pap lenne az egyetlen természetes kivezető szerv ebből a lelkihinárból. De hogy kezdjen feladatához, mikor a beteg a gyógykezelőben ellenséget lát; attól macacsul, sőt gyűlölettel elfordul?

Ezer esztendő előtt lehetett ehez némileg hasonló a helyzet, mikor Szent István térítői a pogányság kultuszát igyekeztek kiirtani a nép szívéből.

A mi népünk nem a legutolsó munkás a Földtekén, de munkásságának, verejtékezésének gyümölcse nincs. Ez keseríti el, ez kergeti bele lázálmok karjaiba. Ha verejtékei jobban megtermelnék e földet, a legnagyobb valószínűséggel világfelfogása is megváltoznék. Pedig a mi áldott földünket lehetne még új termelésekre kényszeríteni, csak a népet meg kellene rá tanítani. Mert a mi népünk tudatlan. Az ősi kasza-kapán kívül egyéb földmunkát nem ért. — Voltál-e Szabolcsban valaha akácvirágzás-kor? Nincs az az országút, vagy egyetlen kabolaút sincs, amelyik két oldalt sűrűn be ne lenne növe akáccal, nem is számítva a számtalan akác-erdőket. Ettől május elején az egész vármegye fel Csapig, át Szalkáig, le Debrecenig egy gazdag fehérvirágzat. A méhek milliárdját láthatná el ez az illataradat egész téli élelemmel az alatt a pár hét alatt, míg e hősziromok le nem hullanak. Most keress nekem csak egy kaptárt is a vármegye összes parasztjainál! Hacsak mutatóba nincs itt-ott egy-egy sárkaptár, amelyikből kén füsttel ölik ki a hasznos méhesaládot, hogy a ház népe egy kis téli nyaláncsághoz jusson. Joó Kálmán méhese Szárazbereken, de még inkább egykoron az apósáé Érmelléken jövedelmezett annyit, mint a paróchiája. Csakhogy Joó Kálmán télen át nekigyürkőzik a gyalupadnak s gyártja a Dzirdzonokat, hogy nyári rajzaskor legyen hová átdobolni az új családokat. Látogatják is Kálmánt a szomszéd iskolák. Megbámulják, de tanulni nem tanulja meg senki. A paraszt azt tartja, ő nem szaladhat haza tengeri-kapálásból, képézésből, hogy a rajt befogja. Pedig a tanult méhészt nem fog be rajt, hanem idejében átdobolja egy üres Dzirdzonba. Hja, de a Dzirdzont meg *pénzért* eszkábálja az asztalos; pénzt kiadni pedig nem paraszterény. — De hát akkor meg miért nem lát ő is a gyalupadhoz? — Azért, mert a paraszt, amely munkát kiskorában meg nem tanult, meg nem szokott, azt felnőtt korában lenézi, lekicsinyli, annak a megtanulásától irtózik.

Nem is kell talán tovább körvonalaznom, mi lenne a jövő papjának ideális ügyköre: legyen tanítója a népnek, mint a Szent István bencése annakidején.

De a tanítást az iskolában kell kezdeni. De nemcsak a méhésztet fájhat nekünk, van még sok-sok vérző sebünk. Lónyay Ferenc a mi falunkban született. Mikor a földművelésügyi miniszteriumban osztálytanácsos, majd

miniszteri tanácsos lett, a falujába csirkeköltő-géppel való bánás tanítómesterét küldte. Ott telelt a mester feleségestől. Senki ezt az ördögös masinát meg nem tanulta. De nem is lehetne a mi falunkban egy pár tojást venni, akárki menne is oda idegen, hogy ott nyaralni fog. Pedig akinek az udvarán van 50 leghornja, az 25—30 tojást összeszedhet naponta. Legalább 300 P. haszon az évente. Még a feleslegből kitelik a házi használat is, a baromfi élelmezés is.

Egy más vidéken ismertem egy földbirtokoskát, aki kicsinyke öröksége egy részén gyümölcsöst teremtet. Csak téli almából 2—300 mázsát dobott ősszel a piacra. Apróbb terményeiből kitelt egész tavasz-őszi ételme s így megélt. Meghal az ember, kis birtokát az egyházra hagyja, ott pap és tanító megosztotznak rajta. Eszébe sem jut senkinek, hogy abból gazdasági iskolát lehetne teremteni. Minek a'? Igaz, hogy az urfitól sem tanult meg egyetlen paraszt sem oltani, visszanyesni, sem a permetezés módját. Papék se igen értik. Így előrelátható, hogy 3—4 év multán ellepik a hernyók az egész kertet s nem 200, de 20 mázsza almát sem hoz az a sok szép terebélyes fa.

Ceterum censeo delendum esse morem antiquum. A fiatal papot úgy kell eleresztetni az életbe, hogy az falujának mindenkor oktatója legyen. Az egyház tanító- és papnövendékeit a gazdaszat gyakorlati ismereteiben alaposan kiképeztesse. Ehhez a kiképeztetéshez járuljon hozzá az állam is. Sárospatakon állítson fel gazdasági iskolát. Debrecenben van is. Ha ezek előljárnak, Pápa, Pest sem maradhatnak el.

Végül kijelentem, nem tartanám helytelennek, ha a diákjaid kis Közlönyében ezt a levelet, mint kuriózumot, közzétennéd. Hátha mások is akadnának, kik helyeselnék az én gyakorlati gondolkodásomat. Mert mért is ne vihetné be a pap az igazi életet a maga falujába? De arra az apostoli tisztre rá is kell őt készítenetek.

Ölel szerető barátod:

Komjáthy Sándor.
ny. áll. polg. tanár, Budapest

T Ü K Ö R E L Ő T T.

A LÉLEK EREJE.

Ap. esel. 2 : 4a:

„Megtelének mindnyájan Szent Lélekkel.“

Semmi sincsen, ami oly bőven és pazarul adatnék az embernek, mint az isteni kegyelem. Jézus Krisztuson árad a kegyelem, de ez ma nem jelenti egyúttal annak az ember részéről való elfogadását is. Ma üres szelence az emberi lélek s még sem az. Tele van hiányokkal az ember lelke, de a töltögetés tiltott és tilos helyeken történik. Alázuhant az emberi lelkiélet színvonala is. Mindnyájan feneketlen mélységben vagyunk, tehetetlenül, gyámoltalanul. De még mindig mélyebbre kell zuhannunk, hogy elég hiányérzet éljen bennünk az isteni adományok elfogadására. A hitetlen és közömbös lelki életnek egyik oka az, hogy az embernek a kegyelemmel szembeni passzív, el-befogadó képessége megszűnt vagy kialvóban

van. Kevés az odafelvalóknak az el-befogadása, ezért hiányzik az aktivitás, a merész bizonságtetés, a missziói erő és hév.

Ma az emberek szemében az élet megállása ragyog; tehetetlen magabasiüppedtség és közömbösség jellemzi az eddig lázasan rohanó embert. A megüvegesedett szem egy helyben álló lelki életet mutat. Soknál azért erőben van a lelki mező, de még nem érett. Az aratás előtti száraz, eső nélküli lelki májust éljük. De még jobban meg kell nyilni és repedni a lélek talajának, még sok mindentől meg kell magunkat üresíteni, hogy alázuhogjon a Lélek ereje tikkadt lelkeinkbe.

„Mindnyájan megtelének Szent Lélekkel.“ Mivel szokott ma az ember el-megtelni? A testünk kér, ha éhes, követeli az eledellel való megtelítést. S ha nem töltjük meg gyomrunkat, pusztul, vesz a test élete. Hát a lélek élete hogy áll? Veszendőben, mert nem „az élet kenyerével“ tápláljuk. A lélek ma inkább narkotikumokkal telik meg. Sóvárgó hiányérzésekben fuldokló, az kétségtelen, de a balsorsa abban van, hogy a megtelítődése nem az egyetlen, teljes megtelítődést adó helyen történik, hanem világi töltőállomásokon. Hány ember viszi beteg, üres lelkét szórakoztató, mulató-helyekre, mozikba, meccsekre, hogy meneküljön önmagától, hiányaitól, hogy elaltassa mardosó lelkiismeretét. De hány lélek távozik megtelítődve egy-egy lelki töltőállomásról: istentiszteletről, hány megy az egyetlen töltőgetőért: a Lélekért? Nincs hely a Lélek számára az emberi szívben, ezért a kapkodó, ideges, vérszegény anyagi és lelki élet. Pedig a Lélek ereje állandóan hömpölyög, át-, meg átjárja a teremtet világot a teremtés óta. Átsuhan az emberi lelken is, de a kegyetlen, rideg emberi lélek nem igényel belőle semmit. Pedig a Lélek ereje nélkül nem lehet bizonságot tenni, prófétálni, építeni, gyomlálni, írtani és feddeni. Kevés a Lélek ereje az emberben, mert túlságosan el van telve, meg van elégedve önmagával és a maga erejére támaszkodik. A Szent Lélek ereje azonban csak azon árad meg, aki a maga tehetetlen, semmi és reménytelenül mélységben voltát el-felismeri.

Eredménytelen az igehirdetés sokszor, mert lélektelen és erőtelen. Úrnak szolgálj! Először tisztogassatok, azután töltögetsetek! Ha nincs mit töltögetnetek, merítsetek! Vegyetek, fogadjátok a Szent Lelket, hogy általatok és bennetek is áradjon a zúgó és zendülő Lélek ereje!

„Mindnyájan megtelének“. Tehát nem 20—40 százalék, hanem a teljes közösség, mert a Lélek ereje annál nagyobb, minél többet erősít meg. Kiapadhatatlan erőforrás ez; jut belőle elégséges mindenkinek, mert ez annál többet ad, minél többen elégülnek meg belőle.

Halld meg világ: minden léleknek előbb-utóbb szüksége lesz a Lélek erejére, halld: sok hűtlenség és engedetlenség után is Isten lesz az oltalom és menedék, jöjjön tehát e hideg kűtfőhöz: a Szent Lélekhez minden szomjúhozó, üres lélek és merítsen belőle annyit, amennyit csak elhordozhat. Jöjjön úr, paraszt, nő, férfi, öreg, gyerek, ép, csonka, beteg, egészséges, magyar, német, tót, indián és töltögetsen, mert „a Lélek eltélé az egész házat“: a nagy világot. Emberek, vegyetek Szent Lelket, mert elvesztek!

Porgyermekek, ádámfai, hallgass lelkiismereted szavára, menj a töltő-

gető állomásokra, hogy te is töltögethess. Ne nyugodjék meg addig lelked, míg mindnyájan meg nem telének Szent Lélekkel.

Krisztus mennybement, de a Szent Lélek közöttünk s velünk van. Ez aktualizálja Isten akaratát igéjének hatalmas, sűrített tartalmát számunkra. A Lélek nélkül nincs élet.

S a Szent Lélek elindult hódító útjára. Nem messze vagyunk Isten országától. „Életünk egy hosszú fal mellett való utazáshoz hasonlít, melyet mindegyre titkos mennybevezető ajtók törnek át.“ Emberi lélek, roskadj le ez ajtók egyikének küszöbére! Várj feszülten, reménykedve, magadban semmit se bízva, mert ajkadat „most“ nyitja bizonyágtevésre a Lélek tüze, életedet „itt“ állítja Isten dicsősége szolgálatába a Lélek ereje!

Németh József.

GONDOLAT-MOZAIK.

*Gyötrő, kínzó gondolatok
alatt majdnem leroskadok;
alak nélkül forronganak
súlyos arany, könnyű salak,
forró szívem katlanában
arany, salak szét-nem-váltan
lávaként foly s tüze éget...
Nem!... nem bírom e hőséget!
Várom: az értelem hűse
e hőséget hogy lehűtse
s jöjjön felszínre a salak
és alatta, ami maradt
tisztuljon meg. S majd belőle
szép formák nagy készítője,
a nagy Ötvös kalapálgat
csodálatos figurákat...
És suhint a kalapácsa,
csapást tetéz más csapásra,
néha egy-egy nagy ütésre
gyorsabb lesz szívem verése...
Készülnek a remek formák,
sorakoznak egymás mellett...
Nézek tágra nyitott szemmel:
pici kis mozaik formák
kihoznak egy nagy keresztet.*

HEGEDÚS IMRE.

FALU.

FALUSZEMINÁRIUMI MUNKA.

Isten úgy akarta, hogy abból a magból, melyet a faluszemináriumi munka gondolatában elvetett, még ebben az esztendőben erőteljes, fiatal fa legyen. A fa meghozta gyümölcsét az iskolai év végére. Ezt a gyümölcsöt akarjuk megmutatni, belőle ízelítőt adni. Kedves nekünk ez a gyümölcs, mert első eredménye a fának, melyet mi is szívesen gondoztunk, locsogattunk, ápolgattunk.

A munkások száma első félévben 18; második félévben 19.

Rendes összejövetelek száma első félévben 10; második félévben 11.

Rendkívüli összejövetelek voltak alkalmilag, rendszeren kiszállások előtt, vagy után.

Kiszállások száma. Első ízben: Hegyközbe 11 faluba; másod ízben: Bodroghözbe 8 faluba, összesen 19 faluba, 2—3 napra. Ezek közül több községbe, több alkalommal történt kiszállás a munka pótlására.

A kiszállások feldolgozása. Minden meglátogatott községről elkészítette dolgozatát a két tanulmányozó szemináriumi munkás. A dolgozat olyan elrendezésű, hogy a jövőben bővíthető, tovább folytatható.

Előadások. Ismereteink gazdagítására, érdeklődésünk fokozására előadások is szolgáltak. 1. A faluszeminárium célja és munkája: dr. Újszászy Kálmán. 2. A Bodroghöz falvai és népe: Szabó Lajos. 3. A református egyházművészeti gyűjtés: Jaschik Álmos. 4. A szegedi fiatalok munkája (Személyes tapasztalat alapján): Hegedűs Imre.

Elt olvasott és megbeszélt könyvek száma: 7. Papok, Vasárnapok, Ébredő Föld, Hősök, Sötétség, Lázadás a Tiszánál, Kiskunhalom, A Magyar Falu, továbbá a Magyar Szemle faluszámái.

Ismeretett és megbeszélt könyvek száma: 9. A falusi nép és az intelligencia közötti ellentétek, A falu és az ifjúság, A régi falu, A tanyai agrársettlement, A telepítés, A falu népművelődése, Az erdélyi falu és a szellemi áramlatok, Néprajz és nevelés, Hírek a mai faluból. Állandóan olvastuk a Nyugat: Pusztuló Magyarság című cikksorozatát, folyóiratok, napilapok faluval foglalkozó írásait.

A falukiszállások módszeréről valamennyien dolgozatot irtunk tapasztalataink alapján.

Grafikonok készültek a Hegyközzről.

Úrasztalterítő-minták gyűjtését végeztük a husvéti legációban.

Több folyóiratot faluszempontból átkatalogizáltunk.

Tőlünk és rólunk több *cikk* jelent meg.

Propagatív munkát fejtettünk ki az ifjúság körében (Bibliakörök).

Összeállítottuk a falura vonatkozó szépirodalmi és tudományos munkák névsorát.

Faluszemináriumi könyvtárt létesítettünk.

Ezek tények, konkrétumok; ezekhez jönnek még az egyéni meggazdagodás, átformálódás, faluismerés, mindig tisztábban és tisztábban látás ugyancsak gazdag életre való tényei, konkrétumai. Az utóbbiakról úgy írni, úgy beszélni, amint lelkünkben vannak nem lehet; értékes tárház, mely kamatos kamataival gyarapítja a sajátunkká lett tőkét.

Egy-egy kiszálláskor két-három napra belekapcsolódni a falu életének mágnes körébe olyan telítődést jelent, amely örök liktetéssel tartja az ifjú lélekben a faluért való törhetetlen munkakedvet. Látni a falut nyomorúságában és gazdagságában, érintkezni öregjével, fiataljával százszor több, mint kedves élmény, ezerszer több, mint muló hangulat, mint kellemes időtöltés, több: életünk örök gyujtólenesége.

* * *

Ez év áprilisában volt második kiszállásunk a Bodrogházba. Nagyrozvágy és Kisrozvágy községeket látogattuk meg egyik faluszeminárista barátommal. Mintegy 25 ívoldalt kitevő jelentésünk anyagából közlünk néhány sort két jellegzetes falusi ember írásából, nyilatkozatából.

Szabó József 82 éves presbitert látogattuk meg otthonában, aki ötven éve presbitere a református egyháznak. Beszélgettünk multról, jelenről, szokásokról, életmódról. Előkerülnek a régi emlékek s velük párhuzamosan a falu mai napjai. Az új nótákat nem tudja, nem is igen érdeklik ezek, a régiekből öreg, fátyolozott hangján közvetlen melegséggel eldalol nekünk egy párat. A nótákról eszébe jut, hogy van neki egy jegyzetkönyve, amelybe 1875-től jegyezgetett minden éven. Van abban vers, nóta, önéletrajz, termésmérő, időjárásról, falu, ország, világ sorsáról, nevezetesebb eseményekről stb. Ime egy rész:

Jegyzet a 19-es századról:

Milyen volt a magyarországi falu népe? Ruházata igen egyszerű, viselkedése elhanyagolt, tudatlan. P. o. Nagyrozvágy községben a múlt 1800-as években a szemét, trágya az utcára hordatott ki, a sertés ólak a házak eleibe voltak csinálva, mert féltették a lakosok, hogy el ne lopják a sertést. Sok volt a kapcabetyár. A földművesek faekével szántottak az 1800-as év első felébe, azután bejött a vaseke, de a szarva az ekének és a gerendelye fa volt. A század utolsó felébe már kezdtek egész vasekék, boronák, cséplőgépek lenni, előbb kézi, aztán lovas. A 20-ik századba már gőzzeljáró, később motoros cséplők, vetőgépek, mert régebbi időkbe 19. században egészen 1870-ig fecséppel verték ki a búzát, még a nagybirtokosoknál is. A házak náddal voltak fedve, az egész falu, az emberek egyszerűen öltözködtek, a férfiak vászongatyét viseltek, meg bocskort nyárbra, télbe vászonnadrágot és gubát, még a nőknek is felsőruhájuk guba volt, csak a kilencvenes évek idején kezdtek civilizálódni, a lányok cipőt, harisnyát kezdtek viselni és posztó felsőt. A falu felső része 1896 évbe leégett. 1900 évbe az alsó része nyugati oldalon, akkor kezdték fedni a házakat cseréppel és bádoggal és az utcákat rendezni és tisztán elsöpreni, szóval a 20-ik századdal új világrendszer indult meg, már az emberek elszoktak a korcsmázástól. Az öltözködés megváltozott, uriasan öltözködik minden ember, még a napszámos emberek, férfiak, nők divatos ruhát vi-

selnek. Pitlélt lisztből esznek tésztát és kenyeret, a mult századba kukorica kenyeren éltek szegények, gazdák és napszámosok mind.

Nem fűzők hozzá megjegyzést, a négy elemít járt ember jegyezte ezt.

Meglátogattuk Berta József 40—45 év körüli presbitert. Jellegzetes koponyaalkatú, mélyen ülő fekete, tüzes szemekkel. Olthatatlan szomjúsággal szereti a könyvet. Tudományos könyveket olvasott, dogmatikai munkával foglalkozott. A Keresztyén Család elbeszélés pályázatán elbeszélésével bibliai lexikont nyert, amelyet figyelmesen elolvasott elejétől végig. Természetrájzból a növények neveit latinul szokta idézgetni. Egy időben magán szorgalomból angol nyelvet tanult. Csipog a csirke, mikor beszélgetni kezdünk, kizavarja, hogy nyugodtabban gondolkozhassek. Minden kérdésünkre logikusan felépített kis előadást tart, bibliai idézetekkel, eredeti hasonlatokkal gazdagon. Fáj neki a falusi magyar helyzete, fáj a maga sorsa; nem telik sok mindenre, nem telik ujságra, könyvre s így szól: „Tetszik tudni, amikor az ember szegényedik, butul is.” Egy másik mondása, amikor a mai vallásosságról beszélgetünk: Baj a szegénység is, baj a gazdagság is, már bölcs Salamon így szólt: „Szegénységet és nagy gazdagságot ne adj nekem Istenem.” Egy hasonlata: „Az ember hasonlít a kutya-hoz, ha két kutya van együtt s az egyiket megütik, a másik mielőtt elszaladna, beleharap megütött társába.”

Ezek hatása alatt elmélkedve még annyit, hogy sok magyar koponya s hősies lélek sorvad el a nyomorúság tüzeiben.

* * *

Pataki diáktestvérem, jön a várva-várt nagyvakáció. Mit fogsz csinálni két és fél hónap alatt? Szabó Pál az elmúlt éven így nyilatkozott a magyar ifjúságról: „Mit látok a mai fiatalságban? Zavaros és romboló anarchiát látok. Ennek útvesztőiben téntfergő tanult ifjúságot látok. Akik lopott pózzal akarják az egész világ páriáit megváltani egy nemlétező, egyetemes emberi életre. Meg akarják váltani a kínai kulit, a japán gésát és minden más nációt, *de közben kényelmesen elsétálnak a magyar nyomorúság mellett.*”

Vakációzó pataki diák, te ne sétálj el a magyar nyomorúság mellett.
Kovács István.

E G Y E D Ű L . . .

Minden este megtett egy rövid sétát. Ezt már annyira megszokta, hogyha enélkül feküdt le, akkor vagy nem tudott aludni, vagy ha aludt, akkor olyasmit álmodozott, hogy elérhetetlen mélységbe zuhan, kiabálni akar és nem szól a torka, vagy ütni akar és nem bírja felemelni a kezét.

Most azzal a szándékkal indult el otthonról, hogy útközben találkozik valamelyik diák barátjával és ketten majdcsak elbeszélgetnek valami kézenfekvő témáról...

Az esti szürkületben kedves misztikum szállott a kis falu életére. Mintha ünnep lett volna. A fák lombjai sötétebb színű ruhát cseréltek, mert

ilyenkor így illik öltözködni — és ki ismerné jobban etikettet mint ők. — A falu alatti kis patak partján megszólaltak az esti muzsikások, akik Szent György naptól minden este húzták, a szívéük mélyéből dalolták a természet legszebb dalát... — Odafeinn szélúrfi is megjelent, azonban csak úgy nyáriasan és szelid hangjával csak éppen hogy megsuhogtatta a bokor hölgyek ruháit, mire azok kecses bájjal hajtogatták kis buksi fejüket és jó estét köszöntöttek.

Ó, csodálatosan szép ilyenkor a falu. Természeti szépsége szebben ragyog a város mesterséges csillogásánál. Kedves bája rokonszenvesebb a város komor tekintélyénél. A városban talán jobban lehet élni, a faluban jobban lehet szeretni...

Valaki odaszólt:

Jó estét Lacika, hová, hová?

Sétálni megyek Józsi bácsi, oly szép az este, hogy jólesik egy kicsit künn járkálni.

Hát bizony szép, node csak így egyedül?

Már úgy látszik, hogy egyedül, mert a fiúk nem jöttek.

No akkor Isten áldja...

— Ezen az estén egyedül ment sétálni Laci. — Szép, fiatal, formás alakja volt. Sokan kérdezték már tőle, hogy miért ment teológiára, inkább katona lett volna, csodaszépen állna rajta az egyenruha. És Laci csak mosolygott az ilyen kérdéseken. Ha tudták volna, hogy mennyire ellentétes az ő felfogása éppen ezzel a dologgal kapcsolatban, akkor talán egy szót sem szóltak volna előtte. Rendszerint nem is felelt semmit a kérdésekre, de ha néha kénytelen volt válaszolni, akkor annyit mondott: „Jobban szeretném, ha a lelkemről tudnátok ilyesmit mondani.” — Persze ezt a kitételét roppant furcsálották és éppen ezért nem is tudták megérteni.

Úgy lépegetett a kis falu utcáján, mintha egy templomban járt volna. Izmos teste kigyózva hajladozott egy-egy lépésnél és a fejét mélyen meghajtva úgy tett mintha imádkozott volna...

Jó estét kívánok — köszönt megint szelíden valaki.

Nagy batyut cihelő néni haladt el mellette. Zöldet vitt a hátán a napközi gyűjtésből. Mélyen meghajolt a teher alatt s látszott rajta, hogy sokszor meggörnyedt már az ilyen alatt...

A diák lelkére egy még nagyobb teher rakódott. Tudta, hogy ilyen emberek között kell majd leélni az egész életét s azok mindig ilyen fáradtan, megtörtén fognak hozzámenni. Hogyan fogja megpihentetni őket? — Hirtelen az jutott az eszébe, hogy utána szalad a néninek és átveszi tőle a terhet, sőt még őt magát is az ölébe veszi, mert biztosan nagyon elfáradt... — Hogy is fog ő segíteni? Sokszor elgondolkozott már ezen a témán: mit vigyen ő a falu népének?

Nem mert eddig erre a kérdésre felelni, most úgy gondolta, hogy a segítséget fogja elvinni, mert ezeken mindennek előtt segíteni kell. Leszedni a terhüknek felét, meghallgatni a szívéüknek fájdalmát, s letörölni a könnyes szemüket. Akkor talán nyugodtabb lesz az álmuk, egyenesebb lesz a járásuk és fénylőbb lesz a szemük ragyogása. A maga teljes komolyságában átérezte, hogy csodák lesznek akkor, amikor az a sok néma ajak elkezd

egyszer beszélni, amikor megtalálja azt, akinek érdemes elmondani a szívükre ráarakódott ezeréves bánatot.

Két süldő leánya haladt el mellette. Már jó darabon elmentek, mikor hallja az egyik csodálkozó hangját: „Ejnye de szép fiú!”

Laci keserület mosolygott magában: Szegény gyermekeim, ha belátátok a lelkembe, akkor biztos azt mondanátok: „Ó be csúnya ember!”

Hiába itt külső szerint ítélnék és nem látnak be a titkok titkába. Itt a ruhánkat és az arcunkat nézik meg és nem azt, hogy milyen gyorsan dobog a szívünk. Pedig a ruha elszakad, az arc megráncosodik és még akkor is mindig ugyanaz a szív dobog bennünk, csak hogy egy kicsikét lassabban... — Szeretett volna a leánykák után kiáltani, hogy vigyázzanak, mertha így fogják megválasztani életük párját is, akkor összetörik az életüket, összetörik egy családnak az életét... És jaj de sok könny fog akkor hullani a szemekből...

Milyen jó ha egymás szívébe tudunk nézni. Legalább meghalljuk a kicsiny lélekharangok hívó szavát és segítséget tudunk vinni. Ahol sok a szomorkodó, ott vigasztalunk, ahol sok a teher, ott emelünk, ahol örömtől hangos a derült arc, ott mi is mosolygunk s ahol kicsiny gyermekek játszanak, ott mi is játszodunk és megtanulunk „gyermek mosolyban gyermekké lenni“...

Már jó messze haladt az úton és a szürkületben azt sem lehetett ki-venni, hogy egyedül van-e? Néha úgy látszott, mintha a fák is vele sétáltak volna, máskor pedig, mintha ő is a fákkal állna egy sorban...

Mire visszatért, már csend volt a faluban. Ünnepe után mindenki hazatért. A levélhölgyek kacaja régen eltűnt a messziségben, szélúrfit sem lehetett már látni, sőt a patakperti cigányok is elhallgattak.

Csak ő sétált egyedül...

Fürjész István.

FŐISKOLAI

SZÉPÍTŐ BIZOTTSÁG.

A történelmi magyar lélek kialakítására, megteremtésére mindig hataással volt és van ma is a milió, a hely, a vidék. Beszélünk erdélyi, dunántúli, felvidéki lélekről. Vallás és világnézeti szempontokat magunk előtt tartva beszélünk magyar református és katolikus lélekről is. Igaz az is, hogy a nemzeti lélek kialakításában határozottan nem lehet és nem is szabad túlságosan megvonni a határokat. Nem lehet határokat húzni, mert a nemzeti érzéseknek bús melankóliája támad minden magyar lelkében, akár Kolozsvár, akár Eger, akár Sárospatak nevét halljuk. De van némi különbség abban, ha egy református magyar hallja Sárospatak nevét, vagy egy katolikus magyar Esztergom nevét. Mit érez a református magyar Sárospatak nevének említésekor? Azt érzi, hogy ott minden emlék valami sajátságosan küzdelmes magyar és evangéliumi lélek kialakításáról beszél neki, amelynek ő is részese.

Ha idegen jön kis városunkba, a legelső dolga, hogy keresi a történelmet és a sajátságosan magyar kultúrát teremtő lélek emlékeit, régi

épületeit. Az esztétikum és a történeti érzékkel megáldott embert az egyszerű, kálvinista puritánság szimboluma, a főiskola disztelen, de egyenes, merész homlokzata azonnal megragadja. Azonban egy ilyen nagy múltú kultúrvárnak az idegen előtt be kell mutatni még sok mindent a múltból: legrégibb épületét, múzeumát, nagy diákjainak emléktábláit stb. Ennek az iskolai évnék elején ilyen történeti és esztétikai szempontokat nézve alakult meg a főiskola igazgatóinak vezetése alatt a tanári kar és az ifjúság bevonásával e cikk címét viselő „Főiskolai Szépítő Bizottság.” Az egész tanári kar és az ifjúság magára vállalt egy kevés anyagi áldozatot, mely összeget a Szépítő Bizottság az iskola szépítésére használ fel. A cél elsősorban az iskola legrégibb épületének láthatóvá tétele, a múzeum gyarapítása, amelyet a jövőben az egész egyházkerület gyülekezeteinek eklézsia ládáiban porladó drága értékek, úrasztali kendők, korsók gyűjtőhelyévé lehetne tenni. Bármelyik gyülekezetbe megyünk, mindenütt találunk nagy értékeket, amelyek valósággal ismeretlenek. Miért ne lehetne egykor ezeket mindenki előtt épen Patakon láthatóvá tenni és megmutatni azt, hogy a kálvinizmus nemhogy eltüntette volna a művészet iránti érzéket, hanem ami magyar volt még a reformáció napjaiban, azt ezeken az értékeken keresztül átmentette napjainkra.

Most a tavasszal már előttünk áll a Szépítő Bizottság egyik kezdeményező munkája. A főiskolai kórház és a legrégibb épületük között az udvar elzárt részén egy szép virágos kertet létesített, a régi épületet a lim-lomok eltávolításával igyekezett kiemelni. Köríves, oszlopos emeleti folyosója, amely a magyar nemesi kúriák fehérfalú masszív házaira emlékeztet bennünket, most már akadálytalanabban néz a templom merész tornyára.

A Szépítő Bizottság tehát már az aktivitásának első jelét megmutatta. Ha méltóvá akarjuk tenni Patakot történelmi múltjához, még nagyon sok tennivaló van. Hol van Kossuth pataki diákságának méltó megörökítése? Hol van a gályarab prédikátorok emléke? Hol van az iskolakert rendezettsége? stb. Mindezeket a főiskola, amely különben is anyagi küzdelmek között él, ma nem tudja megteremteni. De kevés áldozattal idővel lassan létrejöhetnek.

De a főiskola szépítése nemcsak történelmi, hanem pedagógiai szempontból is szükséges. Ha megfigyeljük a pataki diáklelket, a sok szép vonás mellett valami nagy hiányt látunk az esztétikai érzék kifejlődésében. Ha a kálvinista puritánságot hozzuk fel okul, nem állja meg a helyét, mert a puritánság épen ízlés tisztaságot, az erkölcsi széppel való összhangzatosságot jelent. Pedig Patak vidéke gyönyörű szép és változatos. Az esztétikai érzék kifejlődését ma már az internátusi élet, a cserkészcsapatok kirándulásai nagyban elősegítik. Már a diákszobák ablakaiban nemcsak szalonnát, hanem virágokat is látunk. Ha eddig a nagy nemzeti értékek megmentését szolgáló hősök, tudósok mellett kevés volt a művész pataki diák, hisszük, hogy a jövőben Patak azokat is termelni fog. Igaz, hogy művészt nem lehet nevelni, hanem művésznek *szülni* kell. De többé-kevésbbé mindnyájan a szép iránti érzékkel születünk és a nevelés ezeket fejlesztheti, előhozhatja. A Szépítő Bizottság munkájának tehát pedagógiai szempontból is meg van a maga jelentősége.

O. J.

IFJÚ ÖREGEK.

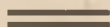
*„Te azért a munkának terhét hordozzad,
mint a Jézus Krisztus jó vitéze.“* II. Tim. 2:3.

Minden eredmény megérkezés és új indulás. A végzett munka jóleső tudata új feladatok és célok friss erőket gazdagon bugyogtató forrása. Ilyen állomáshoz érkezett el teológiánk 764. sz. „Timótheus“ öregcserkész csapata is. Ezzel az esztendővel új munkás hetek és hónapok indultak meg az öregeknél. A csapat életének ez az új munkás korszaka akkor kezdődött, midőn dr. Szabó Zoltán theol. professzor vezetésével néhány theológus 1933. telén a szép füzéri vár aljában fekvő kedves kis faluban, Füzérben töltött 7 napot. A csapat jövőre nagy munkáinak csiráját rejtegette és bontakoztatta e néhány nap. A szépen induló élet nagyobb lendületet 1933. júliusában rendezett háromhetes vizitáborban kapott. Zoltán bátyánk vezetésével 11 theológus szelte jó és rossz napokban a Bodrog, Tisza, Szamos és Kraszna hullámain. Felejthetetlen élmény, gazdag gyarapodás új csapat és életcélok kezdete volt e három hét. Az imádságos érzéseken és feszülő erőkön fejlődő élet megért arra, hogy 1933. szeptemberében kitereljesedjék s évelején dr. Szabó Zoltán vezetése mellett 24 theológussal megindult az a munka, melyről hisszük, hogy nem lankad le s melynek egyik darabja ez az év volt. A csapat munkájának célja: cserkészvezetőket nevelni a falu s képzett ifjúsági munkásokat a jövő fiatalsága, cserkészei számára. Mit végzett a csapat, mi eredménye volt a munkának? erre a feleletet a 24 ifjú öregnek lelke tudná megmutatni. Fiatalos kedvvel és lelkesedéssel induló 24 theológus feltétlenül öregbedett, izmosodott a szolgálatban, feltétlenül növekedett bennük a kegyelem timotheus jellege is. Ez a legfőbb eredmény, amihez a csapat juthatott. A hetenként egyszer-kétszer tartott összejöveteleket énekek, imával s egy-egy tárgyhoz (szeretet, hűség, barátság, ima stb.) egyénenként hozott bibliai helyek alapján történő beszélgetéssel kezdték meg. A gyűléseken aktuális kérdéseket tárgyaltak, melyek a theológus-, cserkész- és magánéletben vetődtek fel. Részleges kiképzést is kaptak az eddig még nem cserkész theológusok. Nagy értéket jelentett s jelent a falu jövőre vezetőinek az is, hogy sok magyar nótát megtanulhattak (Kodály: 101 magyar népdal) s vihetik majd ki éneklő magyarok némuló falvaiba.

Az év minden szakában voltak kirándulások. Sőt a kollokviumok elvégzése után dr. Szabó Zoltán vezetésével téli táborba is mentek Kovácsvágásra. A tél folyamán felállított madáretetőkkel a csapat rendszeresen szolgált a madárvédelmet. Néhány öreg Timótheus pedig gimnázista diákok bevonásával karácsonyi ajándék-csomagot adhatott egy pár szegény családnak (ruha, cipő, játék, könyv). Voltak, akik más csapatoknál vettek részt a vezetés munkájában. A munka tehát nemcsak belső, építő természetű volt. Ugyancsak a csapat keretén belül történt a „csibész“ cserkészlet megindulása is, melynek célja az utcák által nevelt, elhagyott fiatal fiúknak összegyűjtése s a velük való tervszerű foglalkozás. Az országosan megszervezett tavaszi portyázáson (április 28—29) már ezek is részt vettek.

A csapat élénk figyelemmel kíséri az országos cserkészeseményeket, megmozdulásokat s belekapcsolódik minden ily nemű munkába. (Fiatal Magyarság.) A tavasz folyamán még élénkebb cserkészmunka indult meg. Kirándulások, portyázás, rendszeres torna, sport stb. Vitéz Faragó Ede orsz. vezetőtízt a Timótheusokat is meglátogatta. A „Lorántfy Zsuzsanna“ leány-cserkész csapattal együtt május 5-én szépen sikerült cserkészünnepélyt rendeztek. A munka új célok végzésére serkenti az öregeket. A kollokviumok után e nyáron ismét vízre szállnak majd s túl a mai magyar határokon — mint valamikor K. Csoma Sándor — ők is a régi hazába mennek. Erdély felé néznek, oda igyekeznek a Timótheusok, hogy a lélek és szeretet még szorosabban kapcsolja össze azt, ami összetartozik.

Dolgoznak a cserkész theológusok. Nehéz néhány sorban 24 theológus munkáját és programját vázolni. Évvége mindig a számotadás ideje. A Timótheusok is beszámolnak munkájukról, de az igazi s legnagyobb számotadás tételre az egyetlen Főcserkész elé állanak, aki adja a munkát, erőt és programot. Ha ebben az évben is végeztek valamit, Istené legyen a dicsőség, mert Vele, Érte és Általa Timótheus 24 theológus. *Bíró Sándor.*

M E G Y E K.

*Vonzó mágneses térben vagyok,
vonz a falum; mint vasdarabot,
húz magához a mágnes.*

*Nem bírok elszakadni tőle,
erőm hiábavaló, dőre,
hasztalan erőlködés.*

*Apám, anyám, sok-sok testvérem
követelik agyam s vérem:
adjam magamat nekik.*

*Ők szültek, ezek dédelgettek,
most már nem birják a keresztet,
most már segítsék nekik.*

*És én megyek, és nem húzódok,
lesz eszközöm, lesz reá módom
megkönnyíteni terhüket.*

HEGEDŰS IMRE.

A szociographia tudománya.

Irta: Dr. Kertész János.

A magyar tudományos élet egy évtizeddel ezelőtt ismét gazdagabb lett. A nemzeti értékeknek és a tudomány szempontjából jelentős adatoknak összegyűjtését és nyilvántartását tűzte ki céljául a Magyar Sociographiai Intézet. A szociográfia, azaz társadalomleírás a szociológia tudományának egyik legfontosabb ága. Csak legújabban kezdik felkarolni a szociográfiát, mint egyes népek, országok megismerésére szolgáló legpontosabb és legkiterjedtebb tudományt. A statisztikával párhuzamos tudomány, csak hogy amíg a statisztika számokban foglalkozik az emberi együttélés vizsgálódásával, addig a szociográfia, a számok ismeretével egyéb adatok után kutat és abból következtetve kíván képet alkotni a társadalomról. Míg a statisztika az átlag kimutatásokért gyűjti az adatokat, a szociográfia a legkisebb emberi együttélést külön egységként tekinti, melynek szintén élete van a nemzet életében s külön gyűjti és vizsgálja a rávonatkozó adatokat. Tévedés azt hinni, hogy a statisztika a modern kor tudománya, lényegében egyike a legrégebb tudományoknak, a 19. század, mely a szociológiát újjá szervezte, új irányt szabott a szociográfiának is.

Ma már úgyszólván valamennyi kulturálm intézményesen foglalkozik a szociográfiával. Az alapja, mint már említettem, az adatgyűjtés. — A tulajdonképeni szociográfiai gyűjtőmunka megindítója Henry Fayol francia közigazda volt, ki az úgynevezett közigazgatási adattárak elkészítését szorgalmazta. 1923-ban Brüsszelben tartott nemzetközi közigazgatási kongresszus belátta Fayol elméletének fontosságát és azt ajánlotta, hogy ilyen közigazgatási adattárat minden állam létesítsen.

A szociográfiai adatgyűjtést és nyilvántartást az Amerikai Egyesült Államok fejlesztették ki legjobban. Nagy fontosságot tulajdonítottak a falu organizáció problémájának a közigazgatásban. Angliában a király által kinevezett tisztviselők, vagy a parlament által választott szakbizottságok végzik el a szociográfiai irányú gyűjtéseket. Németországban Heimatkunde néven ismeretes a községi adatgyűjtő intézmény. Romániában a Romániai Szociográfiai Intézet, az északi államokban is mindenhol önálló intézmények foglalkoznak a szociográfia tudományával. Erdélyben a megszállt területi magyar főiskolások az Erdélyi Fiatalok falu füzetek fejtenek ki élénk adatgyűjtő tevékenységet, faluszemináriumi előadásokban oktatják a hallgatót a szociográfiára. — Csehszlovákiában ugyancsak a magyar ifjúság vette kezébe a szociográfia ügyének előbbrevitelét. Egyetemi ifjak sorra járták a községeket és a helyszínen gyűjtött tapasztalatokat azután egymás közt megtárgyalták és jegyzeteket készítettek, melynek eredményeképpen bepillantást nyerhetünk a magyar kisebbség gazdasági és társadalmi helyzetébe.

Hazánkban csak 1924 óta foglalkoznak intézményesen szociográfiával, amikor is felállították a Magyar Szociográfiai Intézetet. Ennek az Intézetnek hármas feladatköre van: bibliográfiai tevékenység, vagyis a közérdekű irodalom központi nyilvántartása, mely évenként a Magyar Társadalom-

tudományi Bibliográfia címen megjelenő hatalmas kiadványa útján válik közhasznúvá. Második teljesítménye a községi adattára és végül a magyar tudományos élet szellemi katasztere. Az Intézet bibliográfiai munkájában már külföldön is elismert tekintély, részt vett a legutolsó nemzetközi bibliográfiai kongresszuson Prágában kiküldöttje útján. A külföldi Magyarok Világkongresszusán felvetődött az a gondolat, hogy a Magyar Szociográfiai Intézet végezze el a külföldi magyarság szociográfiai nyilvántartását, tehát nemcsak a hazában élő magyarságot vegye vizsgálódás alá, hanem a külföldön és főként Amerika azon vidékeit, hol nagy tömegekben élnek magyarok.

A szellemi kataszter elkészítésével a nemzetközi érintkezés megkönnyítését kívánja elérni az Intézet, a kataszterben ugyanis nyilván van tartva az, hogy ki milyen nyelven tud, milyen külföldi összeköttetései vannak, miáltal sokkal gyorsabb és könnyebb a tudománynak egymással való érintkezése. A szociográfia természetesen sok olyan kérdésre is kíván kiterjeszkedni, melyre még kevés adat áll rendelkezésre, így ezeket vagy kérdőívek útján, vagy esetleg helyszíni felvételekkel kívánja elkészíteni. Ilyen kérdések például az egészségi viszonyokra, milyen fertőző betegségek fordulnak elő az illető községben, vagy milyen a lakosság vagyoni helyzete, milyen ipari gócpontok vannak a községek közelében, milyen körzetben vannak orvosok, milyen az állattenyésztés, van-e elegendő állatorvos stb. mindmegannyi szociográfiai feladat, melyek az ismert adatokon kívül még feltétlenül megállapítandók, természetesen csak egy két kérdést ragadtam ki a nagy komplexumból.

A magyar fiatalság is mind jobban és jobban kezd érdeklődni a szociográfia tudománya iránt, a főiskolai szervezetek és egyéb ifjúsági szervezetek programjaiban is mindenhol megtaláljuk ezt a kérdést, mely hiszen szorosan összefügg az ország talpraállításának munkájával. A magyar tudomány berkeiben, legyen az akár az egyetem tantermei, akár a laboratóriumok kengázos szobái, vagy a tudomány céljait szolgáló intézmények, folyik a munka egy jobb kor feltámasztására, melyben a legnagyobb szerep vár a ma ifjúságára, ki méltón veszi ki részét ebből a nemzetépítő munkából.

— **A MOVE Külügyi és Utazási Osztálya** tanulmányutakat rendez olcsón idegen földön. I. Várna-Istambulba (3 hét) az Aldunán át a regényes szépségű bolgár földre június 20 tól július 11-ig. 175 pengő a részvételi díj. — II. Bulgáriai körutazás Budapest-Orsova-Russze-Várna-Tirnovó-Kazonlik. Indulás június 27. 158 pengő. — III. Bécs-Linz-Passau, a három érdekes vá-

ros megtekintése. Július 9—23-ig. 115 P. — IV. Bécs. A régi császárváros műemlékeinek és nevezetességeinek megtekintése. Július 9—18. 54 P. Ezek a tanulmányutak a diákság számára rendeztetnek. Felvilágosítással szolgálnak a MOVE Külügyi és Utazási Osztálya, Budapest, Podmaniczky u. 45. Debreceni megbízott: Bucsay Farkas Mihály, Debrecen. Kollégium.

Az Evangélium minden népeké.

(Gondolatok a külmiszió fontosságáról.)

Amikor Krisztus legfőbb parancsképen bizta rá tanítványaira az Evangélium terjesztését, az Ő követői, vagyis a ker.-ség számára az életnek a legfőbb föltételét is megjelölte. Élet csak abban a ker. közösségben van, ahol van miszió is. Mert a misziónak előfeltétele a Krisztus megtapasztalása és a Szentlélek nyugtalanító hatalma. Az olyan ker.-ség nem sokat ér, amelyiknek nincsen megtapasztalt Krisztusa. Ha tudjuk, hogy Krisztus milyen nagy hatalom az életünkben, akkor ezt igyekezzünk másoknak is átadni. A Szentlélek ereje pedig a nyugtalanságot adja a ker.-ség számára. Ahol nincsen szent nyugtalanság, ott a formalizmus lesz a fontos és ez maga körül megszárit mindent. Nyugtalanság, felelősség, láz, győtrődés, a Szentlélek ereje által lehetnek a ker. életnek legfontosabb jelei.

Vannak emberek, akik szerint Krisztus misziói parancsa az álmodozó embereket ragadja meg. Valóban nagy fantázia kell ahhoz, hogy Krisztus egyszerűen az egész földön ott lesz, hogy külsőképpen is látjuk az Ige beteljesedését: „Nékem adatott minden hatalom mennyen és földön.” De ez a mi előttünk álmokép, Istennek az üdvtervébe van benne. Isten minden embernek alkalmat ad az Ő igazi mivoltának megismerésére. Ezt az alkalmat pedig embereken keresztül adja meg. Aki a misziónak ellensége, az az Isten üdvtervének akar ellene mondani. Tehát a miszió kiszélesíti a ker. ember horizontját, nagy távlatokat nyit meg előtte: minden ember testvér, mert Istennek gyermekei vagyunk. Mi magyar reformátusok a misziónak még nagyon a kezdetleges útjait egyengetjük. Még a horizontunk mindig szűk. Pedig a szűk látókörű ember a legveszedelmesebb s épen így a szűk látókörű egyház. Ma már eljutottunk Isten kegyelméből oda, hogy lelkészeink legnagyobb része szükségesnek tartja a misziót a maga gyülekezetében. Azt jelenti ez, hogy idehaza is sok a pogány, tehát hozzájuk így ismét el kell menni az Evangéliummal. Bizony valóban „*van idehaza is elég téríteni való.*” Pusztulunk, veszünk, mert az Evangéliom misziói lelkülete hiányzott belőlünk. Az egyke által kipusztuló vidékeknek tagadhatatlanul oka a rossz magyar birtokpolitika, de ki az, aki merné tagadni, hogy a miszió lobogott bennünk és siettünk hozzájuk az éltető Evangéliommal. Szükség van itthon a miszióra. De egy olyan nagy evangéliomi egyháznak, mint a magyar ref. egyház, szüksége van a külmiszióra is. Mert ha a mi Evangéliumunk csak a magunk megmentésére elég, ha hitünk csak itt magunk között éltető erő, akkor ebből még mindig hiányzik az egyik legfontosabb erő. S ha hiányzik belőlünk ez a legfontosabb, az nem az Evangéliom erőtelenségére vall, hanem a mi erőtlenségünket mutatja meg. Vagyis van nálunk vallás, van sok megszokás, van sok előítélet, van sok tradíció, szervezett egyház, van keresztyénség is, de hiányzik Krisztus. Pedig az éltető erő csak Krisztus, az életnek a jele pedig csak a miszió.

Orbán József.

Utolsó számát

adjuk Közlönyünk negyvenkilencedik évfolyamának. Ugyanazzal a felelősséggel és gondos válogatással hoztuk elő ez utolsó számot is, mint az elsőt és a többieket. Kedves Olvasóink figyelemmel kísérték irányát, célkitűzéseit, meglátták elért eredményeit. Célunk az volt, hogy az evangélium fundamentumára építő sárospataki magyar diák szellemi termékeit hozzuk napfényre. A legfőbb cél tehát: Isten országa építésében való munkatársi szolgálat. Isten az ő országát itt a földön emberi kezek által építi, tégláit és köveit emberi verejték és vér malterozza, állványai és létrái összeforrott, összekapcsolódott lelkek. Itt Magyarországon is építi Isten az ő országát. A magyar lelkek is segítő társak, eszközök ebben a munkában. Mi, pataki diákok is ezért munkálkodtunk. Hála és köszönet támogatóinknak, kik lehetővé tették azt. Gondolataink, problémáink, lelki vívódásaink a betűk ablakain napvilágot láttak és megérintettek más hasonló gondolkozású testvért is.

A kitartásra buzdító szavakat nagy örömmel és hálával fogadtuk, mert megéreztük azt, hogy nem állunk egyedül. A gúnyolódó és szent eszményeinket: a tiszta keresztyénségünket és forró magyarságunkat kinevető ellenségeink bocsássák meg nekünk, hogy mi ilyen „ósdí” eszméktől még lángot tudunk fogni, hogy bennünket az egyház, evangélium, magyar falu lázba tud hozni és szent mámorba ejteni. Az igaz, ebben az évben talán a megszokottnál nagyobb teret engedtünk a falunak és népének s az értük szentelt munkának, mint az elmúlt években, de ment bennünket az, hogy mi szerelmesei vagyunk a falunak és minden gondolatunk a paraszt, mert közéjük megyünk és nekik visszük a Krisztust. — Mi most átadjuk helyünket az új szerkesztőknek s a köszönet és hála szavaival búcsúzunk el hű támogatóinktól, kedves Olvasóinktól.

Adjon Isten szárbaszökkenést és növekedést az elhintett magvaknak!

Ez évi Szerkesztőség.

KÖNYVISMERTETÉS.

Varga Gyula: **Elrejttem magam. Versek.** Ezt a kedves kis könyvet nem bírja letenni az ember, míg végig nem olvassa. Mindegyik költemény egy kis lélek darab, melyet egy pár gondolat reflektor fényével világít meg. Hívó lélek az író, kit megérintett a Lélek „egyszer találkoztam az Úrral, Hozzá mentem... azon az éjszakán sokáig volt világos ablakom.” (A csend.) 51 vers egy kis bokréta kötet; látóköre széles, sok minden érdekli és megkapja. Kedves költemények, melyekben egy-egy zsánerkép villan elő (Gépirónó, Varróleány). Nagy biblicitás vonul végig gondolatain,

(Noé, Ruth várás, Halottak napján). Sokszor hitvallás magaslatáig emelkedik: „Töltsön be szent húsvéti látomás, ... halottak napján hidd el, hogy van és lesz feltámadás!” (Halottak napján.) Itt-ott Arany és Ady remiszenciák érezhetők, de ezek nem bántók. Melankólia ömlik szét szerelmes versei felett, tud az író szenvedni, de tud lemondani is. Az Ő kacagása neki szívfájdalom, az Ő boldogsága boldogtalanság: „Óh hogy ha nem volnál Te boldog *ott*, mily boldog lennék akkor én meg itt.” (Ha tudnád.) Sokszor kesernyés, néhol eltalálja a szatira hangját: „(az ökröket) egy arra gyorsan elfutó autó sárral rútol beszította ... Aznap éjjel bolondos álmom volt: ... láttam a nevetőket kocsit húzni s autóban ültek — az ökrök. (Ökrök.) Nem dobálózik a hazafias frázisokkal, de nagyon mély és sajnó érzéseket kelt benne a szent Haza: „De majd ha látok szent, magyar parázst, melyből felszáll az ősi, tiszta láng, mely új hajnalnak fényét hinti ránk ... és nem oltom, de szítom a Tüzet! (Országcsönkítők.) Meg kell még említeni kiforrott ritmusérzéseket. Kötött verseket ír, de az nem nyűg nála, hanem ruha. Egyformán használja a hangsúlyos és időmértékes verselési módot. Néha összeköti a kettőt. Majd máshol rímes disztichonokba önti érzéseit. (Rúth várás). Szonettjei egy kicsikét mesterkéltek. Tisztult tónus, hívó gondolatok, jó forma érzék. h. i.

Kedves Olvasóink!

Olasótáborunk két részre tagolódik. Előfizető-olvasók és utófizető-olvasók. Valaki ezek alapján azt gondolhatná, hogy mindenki beküldte előfizetési díját, még ha sokan utólag is. Mi is így szeretnénk s erős a reménységünk, hogy beérkeznek az eddig elmaradt előfizetések s ezért voltunk bátrak a fenti két csoportosítást tenni elhagyva a csak olvasók seregét. Elő- illetve utófizetések beküldhetők bármikor, a nyári szünet alatt. 12.777. sz. csekklaapon a „Sárospataki Hitelbankba” Ifjúsági Közlöny előfizetési díja címen, vagy pedig postautalványon a Seniori Hivatal címére. Szeretettel kérjük a sok elmaradt áldozatot, hogy tökéletesen indulhassunk el szeptemberben az 50 éves jubileum esztendejében. (Gazdag jubileumi szám!)

Köszönettel nyugtázzuk a következő beérkezett előfizetéseket: Dr. Gaál Endre (Bp.) 15 P, Kovács Béla (Bp.) 5 P, dr. Nagy Béla (Bp.), dr. Várady Sándor (D.) 4—4 P, Ibrányi Berecz Károly (B.), Faragó György (R.), Molnár István (K.), Szücs András (G.), dr. Horkay László (H.), Rácz Ilonka (Bp.), Becske Zoltán (H.), Molnár Gyula (St.), dr. Szilva Endre (H.), Andrassy Ferenc (B.), Bethlen Gábor Kör (M.) 3—3 P, Finta László (P.) 2 P. Sárospataki előfizetőink: Baksy István, dr. Egey Antal, dr. Jakob Károly, dr. Meczner Béla, Némegy Gyula, Révay Ödön, özv. Végh Bertalané 3—3 P, dr. Izsó Bertalan, Szabó Gyula, Szabó Károly, Vilek Ferenc 150—150 P, dr. Vasady Béla, Zilahy Ferenc 3—3 P; Kocsis János, Mészáros Bálint, Spitz Pál 150—150 P.

KIADÓHIVATAL.

HIREINK

— **Farkas István** püspökünk, Enyedy Andor dr. egyházker. főjegyző és dr. Szabó Zoltán theol. professzorunk kíséretében május 23-tól június 4-ig a gömör-tornai gyülekezeteket látogatta meg. A hívő, sok áldozattal fentartott kicsiny gyülekezetek mindenütt nagy szeretettel fogadták egyházunk vezérét. A Lélekjárás napjai voltak ezek, amikor vezetők és vezetettek egy nyelven beszéltek, a hitnek a nyelvén.

— **Hírek a gimnáziumban.** A nyolcadik osztály búcsúszása május 9 én volt, mit a hagyományokhoz hiven a csengő alatt tartottak meg. Miután a csengő körül felállottak, a XC. zsoltár eléneklésével kezdetét vette a megható búcsúzás, mely hasonlított egy családi búcsúzáshoz: körül tanárok és az ifjúság. A nyolcadikosok nevében Ruszkay Endre, önképzőköri elnök, szép szavakkal mondott búcsút az Alma Maternek, tanáraiknak és ittmaraadt diáktársaiknak; meghatóan búcsúztatta el osztálytársait egymástól, hogy az egymás iránt érzett szeretettel induljanak el az Alma Mater kebeléből. Utána felhangzott Bathó János könnyfakasztó búcsúdala, „Válásra int immár az óra”. Majd az újabb szokás értelmében Hazagh Mihály gimn. VII. o. t. búcsúztatta őket az ittmaraadt diákok nevében; arra intvén különösen őket, hogy, amikor kimennek az élet küzdőterére, sohasem feledjék el, hogy a szerető Alma Mater nevelte és tette őket képessé arra, hogy az élet viszontagságaival felvegyék a harcot. Végül „Ballag már a vén diák” elhalkuló akkordjai mellett felvonultak utoljára osztálytermükbe. — A 11 és 12-én megtartott osztályvizsga értelmében mind a 40 tanuló mehet érettségire, mely június 18-án veszi kezdetét. — Az eddigi szokásoktól eltérően a tornaünnepélyt május 27-én tartották meg a gimnáziumban s ugyanaznap délelőtt volt az ének-vizsga is. — Ez évben is megtartotta a gimnázium június 2-án IV., V., VI. és VII.

osztálya szokásos kirándulását Gulyás József tanár úr vezetésével Széphalomra, hol úgy Kazinczy Ferenc sirjánál, mint Kazinczy Lajos szobránál szép műsor keretében hódolt az ifjúság a nagy Kazinczyak emlékének. — A tanítás június 14-én ér véget, a vizsgák pedig 15, 16 és 18-án lesznek, míg az évzáró-ünnepély 17-én lesz.

— **Eljegyzés.** Örömmel hallottuk, hogy dr. Urbán Barnabás gimnáziumunk tanára eljegyezte Dávid Jocikát, Dávid Zoltán gimn. tanár kedves leányát. — Ugyancsak örömmünkre ad alkalmat, amikor Varga Gábor tan. képz. intézeti tanár Vitek Annuskával történt eljegyzését közölhetjük. Istennek áldását kívánjuk a jövő boldogságukra.

— **A Pataki Diákok Országos Szövetségének Budapesti Egyesülete** Budapesten a Gyógyszerész Kaszinóban tartotta a napokban évi rendes közgyűlését. Panka Károly dr. országgyűlési könyvtárigazgató, elnök kegyeletes szavakkal parentálta el Dókus Ernőt, a Szövetség fővédnökét, továbbá dr. Kun Zoltán főiskolai orvost, üdvözlötték dr. Rácz Lajos ny. akad. professzort 70-ik születésnapja alkalmából.

— **A hősök napját** Sárospatak társadalma a főiskolával együtt a nap méltóságához illően ülte meg. Fél 9 órakor a ref. temetőben volt ünnepély, ahol dr. Gulyás József emlékezett meg a hősökről és megkoszorúzták a temetőben nyugvó hősök sirjait. A főiskolában a hősök emléktáblájánál Palumby Gyula theol. elnök mondott az ifjúsághoz beszédet a nap jelentőségéről. A ref. templomban Orbán József főiskolai szénior élő hitből fakadt igehirdetése is a gyász nagyságáról szólt.

— **Faluszemináriumunk** őszinte köszönetet mond Farkas István püspök urnak, dr. Mátyás Ernő theol. igazgató, Újszászy Kálmán dr. theol. prof., dr. Szabó Sándor ny. főispán uraknak, a vendéglátó lelkipásztor uraknak szíves szellemi és anyagi vezetésükért, támogatásukért.

— **M.E.K.D.Sz.** Pro Christo Diákszövetség június 30-tól július 7-ig rendezi nyári főiskolás konferenciáját Tahiban.

— **Három gimnázista diák kitüntetése.** „A Magyar Ifjúság“ kiadóhivatala országos jellegű pályázatot hirdetett diákolvasói között. A „legjobb barátom“-ról kellett szép leírást beküldeni. Az ország minden részéből beérkező pályamunkák közül az öt legjobbat kiválogatták és az öt helyezett közé került Szabó Ferenc V. o., Király István III. o. és Rivó Zoltán III. o. gimnázista diákunk. — Őszinte örömmel fogadjuk három diákunk sikerét. „Sic itur ad astra!“

— **Gimnáziumunk** VIII. osztályában az osztályvizsgán egyetlen diák sem bukott meg. Írásbeli érettségi május 15-16-17-én volt.

— **Május 16-án** testvériskolánk, a miskolci ref. reálgimnázium látogatta meg Patakot. 10 tanárral 280 diák jött el az ősi főiskolába.

— **A „Lorántfy Zsuzsanna“** leánycserkész csapat és a 764. sz. „Timótheus“ öregcserkész csapat május 5-én nagyszabású és szépen sikerült cserkészelőadást rendezett. Őszinte tetszés- és tapsorkánt váltott ki Novák Sándor gimn. igazgató „Kelet-Indiákon“ c. előadott szindarabja, valamint az öregek „Élő-újság“-ja is.

— **Seigneur Emil**, hazánkban tartózkodó francia külmisztionárius először Sárospatakot látogatta meg május 12-én. A tanári karral megbeszélést folytatott a külmisztionári előkészítés módjairól. Az ifjúság számára pedig vetített képes előadást tartott a külmisztionáriól. Tolmácsa Virágh Sándor külmisztionári lelkész volt.

— **A „Soli Deo Gloria“ Szövetség** húsz konferenciát rendez, ezen a nyáron. A múlt esztendőben bevált balatonszárszói konferenciák mellett Mátrafüreden, Decsen, Páton, Hajduböszörményben és Salgótarjánban is lesz részint fiúk, részint leányok számára konferencia.

— **A Magyar Ref. Külmisztionári Szövetség** folyó évi május hó 21-én iktatta be ünnepélyesen első megválasztott lelkipásztorát, Virágh Sándort. A beiktatást Forgács Gyula skót misztionári lelkész végezte a jözcsevárosi gyülekezet templomában.

— **A cserkészapródok köszönete.**

Az 1934 május 5-én tartott apród ünnepélyen az alábbi felülfizetéseket köszönettel nyugtázza a Parancsnokság. Sipos István 5 P, dr. Mátyás Ernő theol. ig. 3 P, Ujváry Dezső 2 P, Vasady Béla, Novák Sándor, id. Csajka Endre, Rácz István, dr. Szabó Gyula és dr. Moskovits Ernő 1—1 pengőt.

— **Az Orsz. Magyar Protestáns Diákszövetség** május 5-én Szegeden konferenciát tartott, melyen a tagegyesületek képviselői vettek részt. A mi theológiánk kiküldöttje Hegedűs Imre IV. é. theol. volt. A konferencia igen megtermékenyítette a megjelentek lelkét és még közelebbi viszony fejlődött ki a kiküldöttek között. A konferencia két napos volt, első nap nagyon tartalmas előadást tartott dr. Polner Ödön egyetemi nyilv. rendes tanár, majd az egyes kiküldöttek beszámolókat mondtak egyesületeik munkájáról. Másnap megkoszorúzták a Szeged Délvidéki Országzászlót; délután az elnök és szakosztályi alelnökök tették meg jelentéseiket és megbízatásukat visszaadták. Ezekután megtörtént az új tisztikar választás. Még éjjel visszautaztak a kiküldöttek új munkatervvel és szándékokkal.

— **A Magyar Cserkész Szövetség Hírszolgálat.** Cserkész-repülők érdekes kísérleteket folytatnak a Dunán egy kétfedelű vízi siklórepülőgéppel. A gép Janka Zoltán mérnök tervei szerint a gyöngyösi MOVERO műhelyében készült, súlya 170 kg. s motorcsónak vontatással emelkedik a levegőbe. A kísérletek kedvező eredménnyel végződtek s rövidesen több vízi siklórepülőgépet is üzembe helyeznek. Európában eddig hasonló sport-gépekkel még csak Olaszországban és Svájcban kísérleteztek.

Kiadóhivatali vezetők: Kovács István és Fürjész István.

Kiadja: a főiskolai Ifjúsági Egylet.

Nyomtatta: Kisfaludy László
a ref. főiskola betűivel, Sárospatakon.

KONCZ FERENC, SÁROSPATAK

LORÁNTFY U. 8.

CIPŐÜZEM ÉS CIPŐKERESKEDÉS

SAJÁT HÁZ!!

Külföldi
mértékostály!

! A diákság évek óta!
felkarolt cipőszere

Megrendelésre készít elsőrendű férfi-, női- és gyermek-, egyszerű és divatcipőket, orthopédcipőket, cserkész- és mindennemű sportcipőket vízhatlan minőségben, **szolid árak** mellett. **Javítások** gyorsan és gondosan eszközöltetnek!

Állandó raktár férfi-, fiú- és gyermekcipőkben, papucs- és házicipőkben, cipőápoló és vízhatlan szerekben; minden létező színben legjobb minőségű **cipőkrém, lack-olaj, cipőfestékek**; vadász- és sicipőkhöz **cethalcipőzsinór**; alacsony termetűeknek **belső sarokemelő**; elsőrendű **cipőzsinór**; fájóslábúaknak **ludtalp-betét** és mindennemű talpbetét-különlegességek!

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek!

FIGYELEM!

FIGYELEM!

Ha olcsón és divatosan akar
öltözködni, úgy ruháját

Feldmann Jakab

férfiszabó

elismert szabóműhelyében
varrassa, Sárospatak, Kossuth-
utca 21. szám, az udvarban.
Műhelyemben a legujabb divat
szerint készül **utcai-, al-
kalmi és egyenruha**,
továbbá **téli-, átmeneti**,
raglán stb. kabátok.

Minden e szakmába vágó munka a
legpontosabban és jutányosan készül.

DIÁKOKNAK ÁRKEDVEZMÉNY.

FIGYELEM!

FIGYELEM!

Czeizler Izidor

divatüzletében

Sárospatakon állandóan beszerezhetők:

férfi és női

divatáruk,

piperecikkek,

rövidáruk,

katonai

felszerelések,

előírástos diák-

egyenruházati

cikkek.

JUTÁNYOS ÁR.

Alapítva: 1906-ik évben.

MÜLLER ÁRMIN

szövet, selyem úri és női divat-nagyáruház

SÁROSPATAK.

Minden létező férfi és női ruházati cikkek legolcsóbb beszerzési forrása!!!

Férfi szövetek minden létező árban és minőségben, divatselymek, szőnyegek, paplanok, átvetők, függönyök, linoleumok. Férfi divatáruk: kalapok, ingek, nyakkendők, soknik, harisnyák, zsebkendők óriási választékban. Vászon áruk, férfikalapok, bőrkecstyűk és esőernyőkben gyári lerakat.

STERN IGNÁC URI SZABÓ

Új öltönyöket mérték szerint készít. Kopottakat újakká varázsol.

Fest, tisztít, javít, vasala lehetőleg olcsóbbáron.

Nyomtatványok

izléses kivitelben jutányos áron készülnek

a **FŐISKOLAI KÖNYVNYOMDÁBAN.**